

Locuint'a Redactorului:
Cancelari'a Redactiunii:
Strat'a Morarilor Nr. 13.
Scrisorile nefrancate nu se vor primi decât numai de la corespondenții regulari ai „Federatiunii“
Articlii trăni și nepublicați se vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politiciu, literariu, comercialu și economicu.

Va esfi Marti-a, Joi-a, Sambat'a și Dominec'a, demanet'i.

Invitare de prenumeratiune

la

FEDERATIUNEA

care în cursulu anului 1869 va esfi:

Mercuri-a, Vineri-a și Dominec'a demanet'i.

Apropiandu-se începutulu anului 1869, rogâmu pre p. t. doritorii de a avea acestu diurnal, să binevoiesca a grabi cu prenumeratiunea pentru ca de o parte să ne scim orientă în privint'a nrului exemplarilor ce vomu avea tipar, era de alta parte să potem incungiură ori-ce neregularitate in speduirea diurnalului. Totu-deodata rogâmu pre acel p. t. domni, cari sunt în reștantia cu pretiul de prenumeratiune, să nu indardia a-si rafuți socotele.

Pretiurile de prenumeratiune suntu:

pre anulu intregu	12 fl. v. a.
" 6 lune	6 fl. —
" 3 —	3 fl. —

Pentru Roman'ia si Strainetate:

pre anulu intregu	40 Lei noui,	= 16 fl. mon. sun.
" 6 lune	20 "	= 8 fl. argintu.
" 3 —	10 "	= 4 fl. —

Redactiunea.

Meditatiuni

La supr'a unor evineminte din istoria nostra. Reflecții la intemplantinile din anul ce spira, cu privire la Resunetulu „pronunciamentului din Campulu Libertatei“ intre Români d'in Ungaria.

Cătu sunt de adance căile Dumnedieirii! Semenția pierde, semenatorulu se stinge, trecu seculi întregi plini de vifore, si d'intr'odata, dupa o lungă noptea din somnulu celu greu si intunecosu alu mortii, reșare viet'a.

Romanulu din sinulu Carpatilor, — ore-candu mandru ca si unu sore — dormitedia acum de trei seculi negri ai sclaviei, ai impilarei feudale, — eheu! si cătu este de amara si trista numai o singura noptea nefericita in vieti'a omului; — dar' apoi trei seculi ucidiatori, in viet'a unei natiuni; candu de odata aparu pre ceriu unu luceferu alu deminetiei. — La anii nefasti 1430—40 jurara cei fără de lege „cu negrului juramentu“ sterpiera totala a elemintului latinu din sinulu Carpatilor; tamăia loru inse diavolesca, nu s'au innaltiatu spre ceriuri, pentru că la anii 1730—40, se scola ca din mortii unu geniu, se scola din sinulu poporului celui ucișu politicesce, si cu vocea-i sublima sguduesce intregu Ardelulu; natiunea romana sbuciumata de doreri, se sternesce, — si inimicu cari stă in punda la momentu, nu mai de cătu se umplura de fiori, — numai se sternesce ducem, pentru că atât de grele ierau plaguele de trei seculi, in cătu ca si omulu ce-si perde sangele, nu poate să se scole, si să stă de locu pre picioare.

Episcopu unguru (Lorandu Lepes) a incinsu pen'a mai antaiu se subscrise scarbosulu jurementu; si lucru de minune; eara-si unu altu episcopu in se romanu a trebuitu să spele cu lacrime de sange, ca unu martiru negrel'a pecatosu. (A se vedea Foisor'a.) Ungro-Secuia-Sasii ni-au inmormantat in Capela (Capalna) si noi am inviatu la Monastirea Blasiului.

Ioane Innocentiu Micu, arcebiscopu la Blasiu a fostu geniulu acelu-a salutariu alu natiunei, care pre la anii 1730—40 a pretinsu de la curte

si de la diet'a Ardelului, indreptatire egale natiunala, pentru poporulu romanu mosneu alu tierei. Diet'a in se fece surda candu era vorba de romani ca natiune politica, dicandu unanimu: că de s'ar recunoscere drepturile Romanilor, s'ar returna constitutiunea terei, carea este intemeiata pre unirea celor trei natiuni si patru religiuni, (a se vedea Art. diet. la 1734.) (va se dica diet'a Ardelului implicite totu-si a recunoscute, că si romani ar fi avendu drepturi in Ardelu candu dice, drepturile Romanilor etc. numai naturalmente că era incompatible pote cu ale ungurilor.) ma pentru ca să se stingă acum in semint'a sa, in simburulu său redescerțarea poporului romanu „tribunul cu crucea in frunte“ a trebuitu să se scotia din scaunul său arhiepiscopal, să nu mai fie nici cine să mangai poporulu in suferintele sale cu speranța unui viitoru mai bunu, ma să se alunge chiaru si din patria, ca să mora mortea martirilor esiliati; martiru natiunalu si besericescu in analele romane.

Inimicii romanilor in se au persecutatu si esprătiai numai umbr'a, numai corpul lui Innocentiu, că ei a supr'a spiritului nu avura potere, spiritul lui dara a remasu intre noi pentru eternu; semint'a redescerțarei a lui Innocentiu semenata cu barbatia in campia Ardealului, de si tardu preste unu seculu, — candu tote apareau nimicite. — a produs florile libertatei; si martoru mire Domnulu, pre campulu acelu-a ingrasiatu in sange, si scaldatu in lacrime de suferintie vomu gustă si d'in fructele libertatei adevărate.

In ver'a trecuta se adunara romanii cei buni de la undele Tirnavelor in campia sămanata ore candu prin Innocentiu, să-si dee o spăriune liberasiunilor sale, — nu la intuneculu noptei, nu cu usiele inciate, nu cu perdele grose, si in ascunsu, ci in facia cerului, in campia larga, la lumin'a sorelui — să respunda tributulu ce datorescu dîle de la $\frac{3}{15}$ maiu, să planga lacrime de bucuria si de sange a supr'a celor 40,000 martiri ai reinviarei natiunale; se li dica cu poetulu natiunei „Dormiti in pace umbre.“

Abiè a resunatu vocea loru debila, debila insepoterica pentru că echoului ei a resunatu din toti muntii si din tote văile Ardelului, si etă diurnalele guvernului ungurescu, in sentiulu slabitiunei, caracterisara tota serbatorea de unu jocu copilarescu alu junilor maialisti, si mai apoi cugetandu, că se mai asta in dîle „negrului juramentu“, luara din armamenturiu vechiu armele loru timpite si ruginito, ca cu ascutitul acestora să strivesca inca si sentiulu de doiu, ori bucuria din inim'a romanului; inse se insielara amaru, modestulu pronunciamentu de la Blasius, a strabatutu la toti fratii, a strabatutu in diurnalistic'a europeana, a strabatutu pana si in diet'a Ungariei, a strabatutu in se ce e mai momentosu si in inim'a romanilor din Ungaria, asie pentru că a treia parte a terei, transilvania cu Ardelulu au aceea-si istoria; si se mai vedi minune, Ddieu alege celea mai umilita ca să confundă pre cei superbi; pentru pronunciamentu in loculu antaiu intre romanii din Ungaria propria, s'au declarat Satu Mare si cei uitati de totu; propriamente in se toti romanii din Ungaria la numeru de 2 milioane si dedera consentiulu loru implicite cu pronunciamentul de la „Campulu Libertatei;“ a justifică assertulu nostru, in ochii celor necreditiosi, vomu purcede de locu.

La anii libertatei 48—49 ungurii prea increduti si amagiti — bunaminte precum si asta-di in bratiele loru, prochiamara entuziasmati „o Magharia mare“ visata numai prin poeti; marginile ei le deliniara prin feru si focu, era propriulu fundamentalu Iulodira cu cementu din sangele civilu slavu, romanu, si unguru va se dica fortata totulu, in contra legilor naturei; astfelii edificiulu loru redicatu pre nesipu, s'a si minatu de locu; daca cum-va ungurii noui manuescu si asta-di, pentru a atinge scopulu finale „o Magharia gloria“ totu acelea-si arme ori nu? ni va areta viitorulu mai de aproape in resultatele sale;

Pretiul de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anula intregu . . . . 15 fl.

Pentru România:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre $\frac{1}{4}$ de anu, — si 1 galb. pre $\frac{1}{4}$ de anu

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. tap's timbrale pentru fisele care publicatune separatu. In Locul deschis 20 cr. de linia
Unu exemplar costă 10 cr.

fia-ne in se destulu a constată conformu propusului, cum că precum nici la anii 48—49 asie multu mai inadinsu acum dupa doue decenie pline de invetiu, romanulu ungurescu nici că a fostu, si nici va fi luto simplu in manile olariului.

Precum ursit'a, asie si istoria nostra a continuat a ni fi vitrega, n'a lasatu mai nimicu insemnatu pre paginile sale d'in tempii atâtotoru lupte amare a celor asuprimiti in contr'a asupritorilor, si asie nici d'in dilele d'in 48—49, de cum-va am mai sci căte ce-va ca martori oculati ori contemporani d'in carte cea mare a intemplantelor Natiunii romane, — noe asta-data ajunga-ne a reaminti si a ne infatisia viu'a icona a faptelor deja petrecute inaintea ochilor nostri, numai in tienuturile locuite de Romani ale Ungariei, a nume in Cetatea-de-Petra, in Selagiu, Satu-Mare, Biharia, la Promontoriulu Sfârșie (Araju) si in Banatulu Temisianu, — pentru a ne convinge că consciintia natiunale'sau desceptatul pretotu indene, si deschidiu ochii, chiaru de si ar fi cuprinsi de cetea, totu-si dupa o experienta de 20 de ani vomu vedea că „Pronunciamentul“ au fostu unu actu traditiunalu, reinnoit in campulu Libertății, a u fostu alu nostru alu toturor u-a!

Datu in Ieriu'lu Satu-Mare, Lun'a Dec. 1868.

Coriolanu.

Transilvania si România.

Periodulu trecutu alu dietei d'in Pest'a n'a eserat cu nici intr'o parte atât'a furia contr'a drepturilor castigate d'in vechime, sanctiunate si prescrise prin tempu, ca in Transilvania. Prin o violentia de cele mai brutale, acesta tiera deplinu nedependinte, recunoscuta de autonoma innaintea imperatului si a imperiului si sanctiunata in acesta nedependintia prin celu mai innaltu corpu represivativu alu imperiului intregu, se incorpora coronei Ungariei si prin o lege pentru natiunalitati creata totu in acestu tempu mai toti locitorii Transilvaniei se timbrara de eloti unguresci. Pentru că ori care omu vede, că poporulu ungurescu amutiatu pana la turbare de fiscale si cei discreditati, lucra cu o aviditate neimplicata a straformă tote teritorie incorporate pre dreptu seu pre nedreptu coronei Ungariei in comitate unguresci si prin apesarea cea mai brutală de susu, prin panduri si prin gendarmi, precum d. e. la alegerile pentru diet'a Croaciei, a statoru domnirea prea potiute a soiului ungurescu d'in o minoritate despartitoria, si cu ajutoriulu corporului oficialilor astfelii organisatu a preface tote poporele in unguri prin unu sistem de instructiune care obtrude toturorul limb'a cea unguresca, pentru ca in tempu cătu mai scurtu se pota radica imperiulu ungurescu danubianu, de care tenerimea juratus-iloru unguresci visca acum de trei diecenie.

Cu deosebita instructiva este in acesta privintia istoria a incorporarei Transilvaniei, a cărei mominte principali le inscrâmu in cele urmatoare.

Prim'a lege de uniune se decretă la anulu 1848 in Clusiu unilateralmente prin deputatii unguri si contra protestului unanimu alu majoritatatei absolute a terei, pre basea unei legi electorale ruginito si prin o dieta adunata cu intrebuintarea de totu feliulu de mesuri violente. In anulu 1868 se crea cu acele-si mediuloci chiaru acel'a-si resultatu; era-si o lege electorale invecitata, opusa toturorul intereselor subversante si toturorul principiilor de dreptu d'in dîlele acestor; era-si domnirea artificiosa a minoritatelor contra majoritatelor, si in fia éra-si unu conclusu care vatema drepturile sustatorie si nimicesce interesele faptice de natiunalitate si cultura.

Mai putinu a fostu diet'a de incoronare unguresca competenta de a decide despre uniune cu valoare de dreptu.

Transilvania n'a fostu neci odata contopita in Ungaria si chiar' candu a statu in strinsa legatura cu ea, innainte de lupta de la Mohaci, inca si avu

autonomia sa si dreptulu seu de statu deosebitu in principiu de Ungaria. De la 1526 Transilvania formeza in tempu de unu seculu si diumetate unu Principatu deplinu autonomu si in tote partile nedependinte, si ca atare intră pre la finea secolului XVII intr'o uniune curata personala cu cas'a austriaca prin tratate de statu, la cari Ungaria ca tiera n'a luat neci o parte si cari s'a inchisau numai cu cas'a austriaca. — Tote aceste-a le documenteaza Diploma sacra Leopold I, apoi conclusele dietei transilvane de la 1693 si Documentele de la 1790 si 1791, in care imperatulu Leopold II era-si recunoscu si sanctiună tote drepturile autonome ale Transilvaniei. In art. V alu acestor concluse se dice d'in cuventu in cuventu: per se subsistens et ab alio regno independens principatus Transilvaniae." Sanctiunea pragmatica, aceasta conventiune considerata in tempulu d'in urma ca funtele principalu alu dreptului publicu ungurescu, fu primita d'in partea statelor si ordinilor Transilvaniei in deosebi.

Că dieta de la 1848 n'a decretatuni uniunea dupa dorint'a poporatiunei Transilvaniei, nice cu invocarea ei, documenteaza campurile de batalie, pre cari se luptara Romanii contr'a ungurilor pentru drepturile Transilvaniei si pentru nedependint'a loru. Rescriptul pre'naltu cātra dieta de la 1861 a Ungariei spune apriatu, că uniunea nu s'a infinitatui nici odata cu deplina potere de lege, si conditiunea esecutarea ei specialu de la „liber'a invoie a Romanilor si a Sasilor. Alegerile pentru senatul imperiale sunt doved'a cea mai flagrante despre deplin'a autonomia si nedependintia a Transilvaniei de Ungaria. In armonia deplina cu aceste raporte de dreptu, tote rescriptele si cuvintele de tronu cātra dieta d'in Pest'a si cātra cea d'in Transilvani'a, purcedu d'in acel'a-si principiu alu autonomiei si independintei depline a Transilvaniei.

De la caderca lui Schmerling inse Ungurii era si-radicara capulu pentru subjugarea Transilvaniei. Cea mai mare piedeca o formara conclusile sanctiunate de Corona a le dietei d'in Sabiu de la 1863—4, ai carei Articlii de lege I si III inarticuleaza pre Romanii ca a patra natu politica egalu indrepatatita, si ascurta indrepatatira egale a limbelor. Pentru a restornă acesti articuli de lege se arangia o intriga politica, in care contele Mauritiu Eszterházy, atunci ministru fara portofoliu, tinea tote firele a mana.

Mai anta, delaturandu-se intregia legalatiunea celor doue diecenie d'in urma, se conchiamă prin elu (Eszterházy) o dieta la Clusiu pre 19 nov. 1865 pre basea Art. IX de la 1791 (in care sunt privilegiate numai cele trei natu, era Romanii politicesce nu sunt egalu indrepatatiti) spre singurul scopu: de a revede conclusulu de la 1848 despre uniunea Transilvaniei cu Ungaria. Era vorba adeca de a nimici esistint'a legale a Romanilor, recunoscuta de corona si de tote autoritatatile imperiului, si cu ajutoriulu contrarilor loru a esecută uniunea cu Ungaria in forma legale la aparitia. Romanii vediura, că esistint'a loru ca natu este periclitata si cerura congresu natuionale. Archipastoriul indrepatatru a conchiamă congresulu respunde cu cu-

vintele fatali: flere possem sed juva re non! Tienea unei adunari natuiali su strinsu oprita. Natuinei romane asie dara nu-i remase alt'a decat a nega alegerile, protestandu. 13 deputati d'in cercuri romane si cati-va regalisti romani radicara protestu serbatorescu in diet'a d'in Clusiu chiar' si prin votu separatu contra competitiei dietei si contra compunerei ei privilegiate d'in evulu mediu, si se rogara de Maiestatea sa regele, ca se conchiamate alta dieta transilvana pre besea corespondentia dreptului publicu alu Transilvaniei, datu prin Diplom'a d'in 20 opt. 1860 si recunoscutu de nou prin I. Art. de lege de la 1863, si a propune apoi acestei dieti cestiunea de Uniune recunoscandu mai anta legea electorală facuta de diet'a d'in Sabiu.

Pre langa Romani, sasii luara unu rolu mediulocitoriu. Sedusi de personalitate singuratece ei s'areata d'o parte aplecati uniunei, era de alta parte se radicara contra introducerii ei cu forti'a.

Intre astu-feliu de raporte 160 de deputati ungueri decretara brevi manu fusiunarea Transilvaniei cu Ungaria. Ministeriulu Beleredi n'avu curagiul a esecută acestu conclusu alu dietei d'in Clusiu. In cuventul de tronu de la 14 dec. 1865 cātra dieta Unghariei se trage la indoiala poterea de dreptu a legilor de la 1848, era de alta parte prin rescriptul 25 decembre cātra dieta transilvana se concede Transilvaniei a luă parte la dieta de incoronare, expresu fara prejudiciu pentru drepturile pana aci castigate. Afara de acest'a uniunea se conditiună de la regularea raportelor Ungariei cātra celealte tie-re a le imperiului si a cestiunilor interne de dreptu de statu, promitiendu-se expresu considerarea intereselor speciali si a pretensiunilor de dreptu a le natuinalor si confesiunilor deosebite.

In man'a acestei dechiarari care trage la indoiala validitatea legilor de la 1848, totu-si se escrise dieta de incoronare pre basea legei d'in 1848, cu tote că I. Art. de lege a fostu specialu numai pentru actulu de alegeri de atunci. Prin acest'a unu milionu si jumetate de Romanii, cari facu marea majoritate a Transilvaniei fura despojati de drepturile de statu, cari le castigaseră pan'ac. Natiunea romana merse in increderea sa atatu de departe, in cătu alese deputati pentru dieta de incoronare, pentru că acest'a se dicea, că nu va forma neci unu prejudiciu. D'in acestu principiu emană si Rescriptul pre'naltu de la 3. martiu 1866. Sosì lupta de la Sadow'a. Se fece pasiul, fatalu, ale căruj urmari nu voru ramane.

Una natu patienta si pururea creditiosă Dinastiei fu despojata de drepturile castigate si i se nimici si celu d'in urma restu alu increderei ei. Acest'a nu poate aduce nice o binecuvantare pentru Austria. (Zukft)

Sabiu, 30 dec. 1868.

Rescolă in Transilvani'a.

De unu tempu incoce Romanii ardeleni suntu espusi batjocurilor, suspiciunilor si infamielor celor mai meschine, ce-si au locul numai intru unu statu de barbari, dar' nu la noi in Europa, in secolulu

alou noua-spre-dicelea. Ne vine să cugetăm cā traditiunile barbare inca nu au perit u d'in simtiurile unor popore transilvanene, ci ele isbutescu cu o mania seculară a supr'a Romanilor acum intru o forma acum in alt'a.

Inainte de vre o patru lune de dñe se telegrafă foilor d'in Pest'a si Vien'a că s'a ordinat plecarea unui regimentu de soldati d'in tier'a unguresca cātra Transilvani'a, pentru că la Sabiu ar' fi eruptu o revoltă.

Nu de multu se latf faim'a că in Resinari s'a confiscat vre o cāte-va mii de pusce venite d'in Romania, o parte aflate in buti la unele persone oneste, era o parte aflate in biserica greco-or. de a colo.

„Romanii se scola, Romanii ne omoru" ca unu fulgeru cutrieră acumu de nou spiritele o alta faima venita d'in Mercuria la Sabiu. In noaptea spre craciunul sasescu Romanii au de cugetu să-si serbeze noaptea lui Bartholomeiu in fundulu regescu, se sugrume si omore pre totu ce nu e romanu. Unu oficialu d'in Miercurea asiă telegrafase in ser'a d'in 24 a. I. descoperirea acestui complotu romanescu la primariul cetății Sabiu. Acest'a incunoscintiea numai de cătu pre guvern, era guvernul se pune in corespondintia cu br. Raming comandantele generalu d'in Sibiu, si acest'a numai de cătu dispune ca vre o cāte-va despărțime de soldati să se puna in mersu cātra Mercurea. In diu'a urmatoria audia omulu chiaru pre la polit'a orasianescă: „E adeverat Siagun'a, inca si-a rasu barb'a si a fugit la Pest'a căci i este frica de Romanii."

Éta aici tota rescol'a Romanilor ajuște la culme esita d'in mintile cele nebune ale oficialilor transilvaneni.

Acum s'a constatat adeverul si Romanul a esită curatul d'in tin'a acest'a ce de nou o aruncara a supr'a lui poporele colocitorie; n'a fostu nemicu de cătu o calumnă d'in partea inimicilor nostrii, ca să negresca pre Romanii atatu in ochii guvernului cătu si ai Europei.

Luandu in consideratiune tote faimile de unu tempu incoce despre rescolarea Romanilor d'in Sachsenlandu, că cu căta maestria se faurescu si se latiescu, venim in trist'a pusetiune să cugetăm, că ele s'a facutu asta-di sistema, atatu pentru ruinarea politica a Romanilor Ardeleani, cătu si ca să legitimeze potrificarea trupelor austriace la granițele Romaniei.

De ce dura cerca strainii nesce midiloce atatu de rusnate si barbare in contra Romanilor, au dorita voiescu ca să-si intemeieze domnia si privilegiul era pre spatele lui. Séu'daca nu sunt tote aceste causele atunci potr este fric'a lui Cainu de visiunea pechatului ce l'au comis in contra fratelui său.

O gresiela nespusa au comis in contr'a fratelui său si comand'a militara, cari fara de a cerceta adeverul ori neadeverul acestei faime se punu in stare de bataia cu poporul roman care nemicu nu scie de aceste. Prin Sabiu doue nopti intregi se pre amblă despărțime de soldati pe strade, ca să fia pre picioru candu se voru rescolă Romanii Sabiani. Dlu deputatu Macelariu ce venise chiar' in dñele acele

F O I S I O R'A.

Ioanu Innocentiu Oprea Miculu,*

episcopu alu Romanilor d'in Transilvani'a si părțile-i anexe.

(An. 1729—1768.)

Precum istoria natuinalor preste totu, asie si vieti a martirilor nostri natuinali este preaputienu cunoscuta. Ca cetorii nostri să cunoscă mai de aproape pre acestu raru barbatu, geniu si martiru alu Romanismului, imparatul in traducere fidela dupa testulu latinescu, cāte-va dato pastrate in fragmentulu remasu d'in istoria Rloru scrisa de marele eruditu, nemoritoriu Cronicaru alu nostru Samuilu Micu de Sadu, carele in „Cartea IV. Despre Relegiunea Crestina a Romanilor d'in Dacia, — la Capu XVIII (Successiunea Episcopilor Romani in Transilvani'a, numiti ai Fagarasiului dupa unirea cu biserica Romei.“) Despre Ioanu Innocentiu Lib. Bar. Micu de Sadu, Eppu alu Fagrasului, dice precum urmeza:

La an. Dlu 1729, in opiscopatulu Fagarasiului au urmatu Ioanu Innocentiu lib. ban. Micu (Clein) de Sadu, adeverat parinte alu poporului său si pastoru alu Bisericii, pre carele nu-lu potemu laudă dupa vrednicia. Pre acestu-a, Iesuitii vediendu-lu că este unu jude ageru la minte si de buna sperare, l'u amagiu si l'u indemnătua ca să intre in cinulu loru, că ce prevedea ei bine cumea clerulu romanescu, carele iubia forte pre Micu, lu va alege episcopu alu

său, ince slabitiunea ochilor au causatul esirea lui d'in novitiatulu Iesuitilor, astfelu si-pastră intru adeveru nu numai vederea fisica ci si cea susfesca.

Inca nu facuse deplinu studiile teologice la Tirnavia, candu prin sufragiele Clerului intregu si ale Natiunii romane d'in Transilvani'a si părțile-i adnesse, cu invoie unanima so candidatea de episcopu, si imperatulu Carolu lu numesce la an. 1729.

Ioanu Innocentiu merse de la Tirnavia la Muncaci spre a se calugari, apoi la Vien'a, unde primi bulele si colatiunale, era de imperatulu fu decorat cu demnitate de Banu si cu titlulu de consiliariu imp. De aici venindu in Transilvani'a, poporul si clerulu natuinei romane l'u primitu cu mare bucuria.

Acestu raru barbatu restaură disciplin'a cea scapatata a bisericii, in sinode generale, cari le adună in toti anii, propuse cele ce se tenu de disciplina si de ritu, si invenia pre toti indemnandu-i a se conformă investiturilor bisericesc, traditionii vecchie si institutiunilor santilor Parinti; depre aceste marturisescu atate constitutiuni sinodale facute, de d'insulu, in cari se invenia adeverat'a disciplina a bisericei.

Staruitu la imperatulu Carlu, ca dominiulu de la Blasius se dăe in schimbu episcopatului pentru cele de la Samboi inf. si Ghierla cari afara de acea că dau putine venituri, mai era si forte indepartate unulu de altulu, cătu administrarea loru era impreunata cu multe greutăți. Era sfintu că proventurile dominiului de la Blasius era mai mari decat a le dominielor episcopale, sum'a intreectoria au casaigatu-o de la imperatulu pentru monastirea Ieromonacilor, cari se facu intru ajutoriu Episcopului in loculu Canonicilor, apoi pentru trei teneri cari se invenia la Rom'a si pentru seminariul teol. de la Blasius. — Mai cascigatu - au inca de la imperatulu, ca cu spesele imperialei se zidesca residenția episcopescă si monasti-

rea la Blasius, biserica catedrale si scole, castelulu insu-si (cetăție) s'a cesu episcopului. Iesuitii intielegandu intenția episcopului de a zidi scole, laudara propusulu lui, sperandu, că scolele d'impreuna cu fundatiunea voru veni in manile loru. Ince pura a sumută pre provincialistii de alte natuini (Secuio-Magiari si Sasi) in contra Episcopului, temendu-se, ca nu cum-va Romanii, de altintre inca forte ageri la minte, devinindu invenitati si eruditii, să nu se mai lasa a fi tratati si apesati ca sclavii, căci placea provincialistilor ca Romanii să remana in nesciuntia, pentru că numai asie poate să-i despăgubi mai bine si să trateze cu d'insii ca varvarii cu sclavii, era episcopulu stariu si pentru usiorarea poporului, ca să scape tieranii macaru de o parte a nenumaratoru prestatii ce avea să faca domnilor de pamant, căce tieranii lucră boaresculu patru dñe in septembra pre mancarea loru propria si cu instrumentele loru; ma pre tim-pulu secerisului, alu caratului si alu semenatului inca si doue trei septembra intinsu cu boii loru, pana candu Dl de pamantu gata lucrului, nu-i lasa de la lucrare, numai dupa acea bictulu tieranu secera candu abiè au mai remasu granile in paliu, si chiaru cari au mai remas inca, fiindu pre copte, se scutura prin secerisul si cadu. Tieranulu numai atunci poate semena candu tim-pulu au trecutu său candu d'in cauza scetei si uscatiunii indesertu mai semena. Afara de acest'a are să des Dlu de pamant dieciucla nu numai d'in tote fructele (rodurile pamantului) ci si d'in vite, apoi la anul nou gaine, ovesu si alte daruri. — Femeile iobagilor, afara de alta lucrare ordenaria, trebuie să torca si să tesa tota ern'a pre sem'a domnelor de pamant.

Mai staruia Episcopulu ca fiu natuinei romane intru intielesulu diplomei imperatului Leopoldu, fara ca natuinalitatea loru să serveasca de pretestu si pedeca, să fie inaintatii la oficie si alte demnități dupa vrednicia loru. Era Clerulu rom. să aiba subsistentă competență si Romanii să nu fia si-

*) Numele familiei lui I. Inn. au fostu Oprea, era conumele Miculn, germanisatu Klein i-sau datu mai tarziu de straini, de a buna samsa candu au invenitatu in scolelor loru, precum au facutu si Magiari pana la 1848, schimbandu numele Rloru, d. e. Ardeleanu, Moldovanu, Micu, etc. in Erdelyi, Moldovai, Kiss, etc.

in Sabiu se puse sub inspectiune de politia ca un agent provocatoriu.

Dlu protopopu Hanea deputatu la conflusulu sasescu interpelă in siedintă d'in 28 a l. c. pre comitele provisoriu sasescu, că venită la cunoscintia acestei faime si că are de cugetu să instrueze o cercetare despre fautorii acestei faime si să-i pedepsească. Era Dlu Mauritiu Conrado respunse, că nu numai că a auditu privatim despre rescolă acăstă dara să a si incunoscintiatu in modu oficiosu; era despre o cercetare după acesti criminalisti politici si despre pedepsirea loru respunde că nu se tiene de sferă d'insului de activitate, ci de a guvernului si de a oficiatelor politice.

Era noi apelăm in numele dreptății si a legilor la guvernul tierii, ca să faca pasii receruti ca să erueză pre acești infami turburatori ai lenishei publice a acestor complotanti politici in contra caracterului națiunei romane, căci altmentrelea ni se revoca era in minte tempurile unei celor trei națiuni, care era prin midiloce de aceste se puse la cale.

Dupa tote faimile latite pana acum despre rescolă Romanilor transilvaneni, avem totu dreptul să dicem in fața guvernului si a Europei, că nu Romanul se rescolă si tulbura pacea publică, ci acei-a, cari prin midiloce de aceste se conjura in contra națiunei romane, facu rescolă in Transilvania.

Votulu

datu de minoritatea comitetului (român) comitatului Albei inferiore, la proiectul comisiunii acelaia-si comitetu d'in 24 iuniu 1868 si subternutu comitetului in siedintă ordinaria d'in 3 diecomvre 1868.

Proiectul de sub intrebare se imparte in trei părți si adeca I. despre referentia comitetului comitatense cătra regimului responsabil, II. despre cercul activității comitetului comitatense, III. despre constituirea comitetului, avandu in vedere calificatiunea personelor si clasele de interes, cum si regulandu detorintile membrilor comitetului.

D'in punctu de vedere, ca să inlesnim lucrarea comitetului, noi ne restringem de a vorbi la puncto I si II cu toate, ca am avă si aci multe de a discuta si proiectă, inse ducă ce sub punctul III se portactoza materiă respectiva intr'un modu cu totula contrariu convingerilor nostre, se supunu nisice relatiuni si se facu deductiuni, cari nu există in acestu comitat si nu corespundu relatiunilor cetățenilor d'in acestu comitat, nu potem trece preste acestu punctu in tacere, fără de a ne face umilitele noastre moștuni si observatiuni. Asă d. e. calificatiunea personelor, ceruta in acestu proiect si categoriele cele siese, specificate acolo, in genere nu corespundu egalitateli de dreptu si de libertate, esprese prin legile patriei, dura calificatiunea si categoriele de interesu nu stau nici cu sine si intre sine in consonantia, pentru că egalitatea de dreptu si libertatea constituionale poftesce, ca toti acei-a, cari potu alege, să pota fi si alesi; după proiectu inse alegatoriu care nu are una diploma de la una universitate său celu puținu unu atestatu de la unu gimnasiu superioru, nu pota fi alesu; si pentru ca poftindu-se si de la acestu-a una sciintia teoretica in acea categoria de interesu pentru care d'in cele

liti a dă a patr'a parte predicatorilor calvinesci, ci preutiloru săi.

Iubirea poporului cătra Episcopulu său pentru asemene fapte crescă mai vertosu, inse cu atâtua mai tare se imbrăia in contră lui ur'a celor de alta națiune, cătu o data la Sabiu in Comitie (Diet'a) Transilvaniei, pentru că Episcopulu suspinase si ingemuse intrebaturi fiindu: de ce suspina? respunse „oftezu după dreptate! carei-a in comitie, candu e vorba de interesele Romanilor, nu i-se dă neci locu, neci votu, căci nimene nu se gasesc, care să dică macar unu cuventu pentru drept'a usiorare a Romanilor, ci d'in contra, toti striga pentru apesarea loru.“ Atunci cătiva magnati sbierandu in gur'a mare d'șera in batjocura „Ce, O prea pecuriulu romanu ne va invetiă dreptate?“ si apucandu pre Episcopulu vreau să-lu arunce pre ferestra de pre innalt'a contagiatiune, de cum-va altii mai intielegi nu i-ar fi impedeclatu de la aceasta crima. — De aici inimică Episcopului incepura a lueră in contră lui priu Iesuitul teologu Iosif Balog, carele era cu sil'a impus de ajunctu (ad latus) Episcopului si carele cu bratii seculare (potere minrena) venise odata in contră Curiei episcopale, a face executiune a supr'a episcopului pentru cuventulu, că acestu-a nu i-ar fi ingrasiat destulu de bine caii, acestu Iesuitu servia de instrument alui inimicilor, cari uneliau cum să neagasească pre bietulu episcopu, cum l'ar potă acușa la Curtea imp., si in urma să-lu destituesca.

Incepura dura a-lu acușa la imperates'a Mari'a-Teresi'a, carea atunci se incoronase ca Regina a Ungariei, după ce mai nainte indesertu staruise a-lu petă la imperatulu Carlu, merindu inse beli-ducele Eugeniu, carele fusese patronu al Episcopului, se servira acum de ocasiune si scornindu felu de proteste in contră episcopului, cerura ca să fie scosu d'in locu si d'in demnitatea episcopală, ceea ce s'a si facutu, căci imperates'a, după atâtă acușări a le provincialistilor, chiamă pre Eppulu la Vien'a, unde in Cancelari'a (aulica) in

siese ar' fi alesu, urmeza, că după impregiurările de fatia ale comitatului nostru unele d'in aceste categorii de interesu nu s'ar potă reprezentă, fiind că d. e. intre toti negotiatorii si industriarii d'in acestu comitat nu se află nici macar unu, care să aibă pe langa sciintia si teoretică si practică a negoziului si industriei; insu-si studiul recerutu in acelu proiectu. Tote acestea stau si pentru categoriă asă numita a posesiunii celei mici, era de categoriă, ce se chiama vietă comunale, nici că mai poate fi vorba.

Principiul statorit in proiectu nu corespunde principiului de egalitate si libertate, ba este chiar retrogradu, pentru că, in locu de a desfintă privilegiile, nesuiesce a le intări si inmultă, argumentu e: că posesiunea expresa in categoriă I, II si III si potem dīce si V cl. are numai unu singuru interesu comunu, ca proprietari si cultivatori de pamantu si totu-si semana intre cetățenii acelă-si interesu discordia si diversitate de interes. — Apoi proiectul nu preciseaza si nici că poate precisă estensiunea si culminatiunea intereselor intre aceste clase, pentru că luanu-se de base la statorirea numerului membrilor, alesu in comitetu de către una clasa, sum'a contribuirilor sale, reprezentanți a claselor de interesu devine ilusoria — la d'in contra e nedrepta — pe candu pe de alta parte preotimăea si invetiatorii poporali, factori esențiali la înaintarea in cultură si bunastarea poporului, nici că suntu considerati. Impartirea numerului membrilor comitetului pe cele ciuci clase de interes, este arbitria si nedrepta si chiar' apesateria. — Celalaltu documentu despre acăstă e, că orasiele, care au municipiu independent de alu comitatului si nu sunt supuse decisiunilor comitetului comitatense, nici nu porta sarcinile lui, inca iau parte la alegerea membrilor comitetului, si intr'u una propoziție forte insemnată.

Noi dura, considerandu, că dietă tierei e basata pe principiul reprezentatiunei poporului, si că regimul responsabil este esitu d'in majoritatea acestei diete, — avandu in vedere corelatiunea d'ntre regimul responsabil si comitetul comitatense, estă nu se poate constitui pe una alta base, diversa de baza pre care sta dietă tierei si respective regimul responsabil, fără de a nu aduce organismului statului in desharmoană; — avandu in vedere mai de parte, că administrarea si executarea prompta a legilor numai asă se poate asigura si tote organele administratiunei publice numai asă se potu pnne in consonantia cu sene inse-si, deca voru fi fundate pe acea-si base omogena, adeca pe principiul reprezentatiunei poporului; — considerandu in fine, că egalitatea de dreptu intre cetățenii patriei e recunoscuta prin lege, propunem:

Alesu ca membru in comitetul comitatense, pota fi vericere cetățianu, care are dreptu ca alegatoriu, precum si acela, care posiede diploma său atestatul de la veruna universitate, academia, gimnasiu superioru, scola militară, comercială, industriala, agronomica său si de la veruna prepartandia d'in patria despre regulat'a absolvare a studielor propuse.

Dreptu a luă parte la alegerea membrilor comitetului comitatense are fia-care cetățianu, care e de sine statutoriu, de una purtate nepetata si locuindu in teritoriul preste care se estinde potestatea comitetului comitatense, platesce 5 fl. v. a., contributiune directă pe annu, si afara de acăstă, toti preotii si invetiatorii poporali, cari indeplinesc functiunile de dreptu intre cetățenii patriei e recunoscuta prin lege, propunem:

Comunale tramtuit la alegerea de membrii in comite-

tulu comitatense, după 50 locuitori unulu, după una suta, doi s. m. i.

Alegatorii aci specificati alegu numerul statoritul pentru comitetul comitatense. Alegerea se va efectua prin coruri proportionate, — de sine se intielege, că comunele cu municipiu propriu si cetățenii loru nu potu luă parte la alegerea membrilor comitetului comitatense. Afara de cei alegi in comitetul comitatense, au dreptu de membru fia-care doctoru de drepturi, medicina, filosofia si teologia, inginerii academicii, advocati, apotecarii, artistii academicii, profesorii de la gimnasiile superioare si facultăți mai inalte, deca locuiesc si-si indeplinesc functiunile sale de specialitate in cumpulsu acestui comitat.

Acestu votu alu minoritatii comitetului comitatense ne rogămu a se substerne impreun'a cu operatulu de sub intrebare.

In numele minoritatii comitetului comitatense:

Augustu de Pap m. p.,

protopopu si membru alu comitetului.

Georgiu Katona m. p.,

advocatu n., gimnasiulu gr. cat.

d'in Blasius.

Nicolau Gaitanu m. p.,

advocatu si membru comitetului.

Romania.

Comitetul central pentru cumpărare de arme

apelu la femeile d'in România.

Domnelor,

România intrandu intr'o era nouă, intr'o era de vietă civilisată, s'a desceptat d'in amortiel'a, in care o aduse se sistemul corruptiv alu guvernelor straine. Ea acum cugeta de a urmă destinat'a ei. Corpurile legiuitorie, precum amu mai disu si precum sciti, a votat bracie, poporul a otarit a pune, in acele bracie nervose, arme.

Astu felu poporul romanu, ca tote poporele, vră să se intaresca precum se intarescu deja tote poporele cari au sentit, ca si noi, că o tiera nearmată este o tiera cadiuta. Neinarmarea este o rusine, o umilitia, si mai multu — o degradare.

Domnelor, cunosceti primulu apel in care Romanii declară cu franchetia, că vreu : să otielesca peptulu vulturilor, nu spre a atacă pre cine-va, ci spre a infrunta pre acel'a ce ar' cuteză să calce otarul nostru, să spară pruncul d'in leganu, să profaneze sanctuariul familiei si să violeze mormintele străbunilor nostri.

Subscrierea de ofranle s'a inceputu si urmează rapede, barbatii se intrecu a-si depune obolul, femeile remană-voru ore in nemiscare? O nu! Femeile totu-de-un'a si in tote națiunile au datu probe de devotamentu. Femeile spartane au datu exemplu in anticitate si cele moderne le urmează cu fidelitate. — Romanele, să credem că voru remană in urma, candu sciu bine, că femeile de multe ori si-au sacrificat sialurile si podobele, candu socii loru punean braciele si restulu vietiei loru pentru aperarea si prosperitatea mamei loru patrie!

Arma si credintă au radicatu la inaltimile acele

tempu de sera si suspectu se esamină, era esaminatorii erau mare parte d'ntre acuzatorii săi, deci scrieu altmintea nu precum respundeal episcopulu, ceea ce observandu acestu a dīse scriotoriului: „Nu acestea, nici asă am respunsu eu, pentru ce scrii d'șa altintre?“ Scriotoriulu respunse „Dta nu esci chiamatu ca să me inveti cum se scriu eu, ci ca să respondi la intrebări“ Cui Episcopulu i dīse „De este asă, apoi eu inca pre Dta nu te cunoscu de esaminatoriu alu meu dreptu si competinte, prin urmare nici că me voi infatișă mai multu.“ Scr. respunse: de nu vei veni de buna voia, vei fi adusu cu potere ostesiesca. *) Intr' aceste se dedese instructiune unei persoane beseresci (popa) ca să mergă mai adezori la Eppulu si să luă înfrice, afirmandu-i, că are să o patiesca rēu, că acăstă ar' fi aflatu de la persoanele domne de credință, deci lu suatucesc ca să se padiesca de tempuriu, adca să se facă noveditu. Intielegandu despre acestu Eppulu, au cerutu, prin mediulocirea unei domne de Curte, audiintia, ca să pota dovedi nevinovat'i sa, dar' imperates'a i-a respunsu, că nu va primi înaintea sa pre Eppulu pana candu pre calea legii nu se va curați de învinuirile ce i s'au facutu, deci Eppulu ceră, ca Maiestatca sa să se indure celu putinu a-i da pre innalt'a invoie de a potă merge la Celele-Mariene (Maria-Zell, nu departe de Vien'a, unde Crestinii pelerineză la miraculosă Icona a Precuratoi Feclor Red.) ce'a ce i s'au si datu. S'au dusu dura la Celele-Mariene, de aici, ne mai facandu alta arestare la curte, au plecatu de a dreptulu la Roma, de unde au rescris, că daca cine-va are ce-va in contră la lui, să-lu cerco înaintea Pontificul Român, căci acolo este forul competente alu Episcopilor. Era departarea lui la Roma, adversarii o esagerau înaintea imperatessi si o splaucau de unu somnu si proba invederata a vinovatsei lui. Imper-

*) Se poate vedea apriatu d'in instrumentulu (memorandum) ce Eppulu au subternutu la Pontificile, in care asă este scrisu. a.

rate'sa superata pentru departarea lui si credindu-lu vino-vatu, intetia la Pontificile ca să purcăda la destituirea Eppulu. Pontificile după ce investigase cu amenuntulu totu curulu lucrului, respunse imperatesei „A nu-i fi gasită Eppulu neci o vina pentru destituire, prin urmare nu potă daună pre Innocentiu nevinovat.“ Inse Iosuitii nu incetau de a-lu acușă cu nedreptulu, d'in asta causa mahniu, pre Eppulu, Iosif Balogu teologulu ad latus si auditoriu alu causeror, si dusmanu de morte alu Eppulu, Dui său, si capu alu faciunii, lu afurisesc si tramite escomunicatiunea prin carea lu dă Diabolului si Angerilor lui, precum S. Paulu dedese pre Corinthianulu, si dechiară a-lu fi escomunicat pre vecia si in modu nerecovabilu, cu acăstă escomunicatiune amenintă apoi pre vicariulu Petru Aronu, de cum-va nu ar promulgă o si nu ar face ca să vina la cunoscintia intregu Clerului si a poporului. Era Aronu neci decătu n'a vrut să publice afurisani a Iosuitului, ci au subternut-o la Curtea imperiului Curi'a Romana, cereau suatulu ce să facă. Eppulu (Micu) intielegandu aceste escomunicati pre Petru Aronu, si tramite ordine lui Nicolaia Arci-Diaconul de Balomiru, ca in adunarea generală a totu Clerului să o publice si să dechiare toturor escomunicat pre Petru Aronu, totodata i pronouncesc, ca să o facă cunoscuta si lui Petru Aronu. Arcidiaconulu Balomirianu au inplinitu tote căte i-se poruncisse. Curtea imperiului, si Curi'a Romana multu s'au vătematul pentru aceste escomunicatiuni, si Pontificile au tramisul solu la Eppulu, carcele i-au dechiarat, ca să nu mai escomunică, căci la d'in contra lui va scote d'in Roma, apoi să deslege pre cei escomunicati. Se dice că Eppulu ar fi deslegat pre Petru Aronu, dar cău pentru Iosuitulu, dodec urmatorul respunsu: nu-lu potu deelgă, pentru că l'am escomunicat nerecovabilu.

(Va urmă.)

natiuni pe cari le admirâmu cu gelosia, arm'a face pre omu mandru si bravu, fără arma o natiune nu seama de cătu ca o turma de vite.

Aceste cuvinte ne dău dreptulu să acceptâmu, că aceste fîntie grătisoare voru respunde apelului fîneutu prin initiativ'a, ce voru luă ca să sacrifice o parte cătu de mica, destinata pentru toalet'a domnelor. Unu scriitoru mare dîce: „Ceea ce vră femei'a, vră Domnului.“ Prin urmare barbatulu este aceea ce vră femei'a. Amu potă aduce înr' acăsta mii de exemple, dar' ne vomu margini a areă numai, că la Spart'a femeile faceau eroi, pentru că ele erau cetatiene; că la Rom'a se înaltău temple in onoreea casatorielor.

Astu-fel, comitatulu crede că Romanele, stranepote ale lui Traianu, voru luă initiativ'a, voru dă impulsione subscriptiunei ce se urmează in tiera. Lîstele sunt deschise, comitatulu e la ordine, va trameze liste ori unde i se va cere, si remane in dorint'a de a avea fericirea ca să potă multiamă in publicu si domnelor romane pentru ofrandele ce voru dă.

Ar' fi de dorit, — si rogăm pre damele romane a se constituă in comitat, carui-a i vomu dă totu concursulu nostru.

Vice-presedinte, N. Manolescu.

Secretar, Preotulu Musceleniu.

Bucuresci, 15 decemvre 1868.

„Rom.“

Noutăți Straine.

ISPANIA. Unu comitetu monarcicu-liberal compusu d'in siese membri fău insarcinat de a intercede la guvernu pentru restituirea si mantienerea libertății depline la alegeri. — Capii partidei republicane sunt determinati a-si sustină programul de pana acă. In decursulu lunei lui ianuariu se voru trameze d'in Cadix 10,000 barbati pentru intarirea garnisonelor d'in Cuba si Porto-Rico.

— Scirile despre candidaturele de tronu si-contradisecu mai multu astă-di decătu oricandu. Se serie d'in Madridu diurnalului „Gaulois“, precum se afirma, d'in fantana sigura: „Candidatur'a principelui Montpensier nu mai este susținuta nece decătu, éra despre a principelui Carignan nece nu potă fi vorba seriosa. Principale Montpensier dăde publicitatei prospectulu unei foie, careva va aperă candidatur'a sa si va portă titlulu: „Monarci'a constitutiunale!“ — D'in contra, diurnalul „Esperanza“ de la 24 dicemvre respondește niscesc sciri in totu casulu nefundate. „Se vorbiă ieri, dîce „Esperanza“, de una adunare a generalilor, cari in situatiunea presinte au unu interesu pre mare de a pune tote in miscare pentru a prochiamă pre Don Antoniu de Orleans de rege. — Să dîce, că in ultimulu consiliu ministeriale candidatur'a lui Espartero s'a respinsu si că candidatur'a principelui Montpensier s'a primitu unanim si definitiv. (Se scie, că celu putieni Prim nu voia să scia pana acumă nimicu de acăsta candidatura). Unu numeru mare de diurnale, continua „Esperanza“, cari au com-

batutu pana acă candidatur'a principelui francez, o voru aperă de acuma inainte séu celu putieni se voru abtienă de la ori-ce atacuri. — Diurnalul republican „Pueblo“ de la 24 diec. si-esprime neplacerea, cum că principele Montpensier numesce pre femei'a sa intr'o epistola „Infanta“. „Revolutiunea, dîce diuariulu d'in cestiune, a pusu capetu la tote aceste. Astă-di nu mai este tronu, nu mai sunt principi de sange si nu mai esiste „regimulu vechiu.“ Tote aceste au disparutu prin voi'a natiunei. D'altmintrea ne-amu bucurat in mare mesura audindu pre principale esprimendu-se in favorulu libertății cultelor; in acăsta privintia elu este mai liberale decătu Olozaga.“

Varietăți.

* * (Lucruri fără pretiu.) Deputatulu Demetriu Horváth, d'in partid'a lui Deák, si-tiparil in Pest'a darea de samsa de spe lucărăla dietale, destinata pentru alegatorii săi d'in Kecskemét. Carulu, pre care se aflau exemplarii tiparite, prin unu casu care a devenit de tote dilele in Uugari'a, fău atacatu de hoti pre calea către Kecskemét. Inainte de tote, hotii cerura desluçire de la cocieriu despre cuprinsulu pachetelor sigilate. „Domnilor, respunse cocierulu, lasati tote in pace, in caru'ta mea nu se află decătu căteva mii de raporturi de ratiocinie dietali d'in partid'a drepta, adresate lui Demetriu Horváth.“ — „Lucruri fără pretiu, se merge in pace!“ — respunse capulu bandei ridiendu, si concese să merge carulu mai incolo.

* * (Daniele Iványi) dechiara in „Magyar Ujság“, că primește sarein'a d'a fi redactorulu acelui foie.

* * (Infanticidu.) In comun'a Duna-Szentpál, comitatul de Győr, una feta, care nascu in ascunsu, si-lasă pruncul pre gramad'a de gunoiu, unde apoi cu o dă mai tardis fău afiatu ca cadavru, fiindu-i o mana mancața de cani. Mum'a degenerata fău arrestata.

* * (Ludovicu Kossuth) adresea in diurnalulu opusenișale magiaru „Magyar Ujság“ una scrisoare deschisa către mai multi insi, cari i-au adresatu adresa de incredere si alte dovedi de compatimire. Elu dechiara, că trebuie să se tiana si astă-di de parerile sale esprimate mai nainte, chiaru de ar' fi in opusenișale cu tota generatiunea prezente. Prin deslegarea cestiunei de titulatura, independent'a Ungariei nu este recunoscuta, ci este chiaru desfintiata. Ori-ce să se intempele, elu nu va fi neci candu cetătanu al imperiului austro-magiaru, elu se infiora de acăsta patria nouă; elu ar' potă iertă regelui magiaru, inse nu voiesce a sci nimică de imperatu si rege.

* * (In caus'a organizatiunei justitiei.) Se scie, că in inteleșul nouei procedure civile tablele districtuale sunt desfintate. Chiaru acu se gatesce in ministeriul de justitia mag. ordinatiunea, prin carea se va executa desfintarea acestor tribunale.

* * (Vedete de despartire la metropolitulu Vancia.) Autoritățile civile d'in Gherla si-luara remasul bunu de la fostul episcopu alu Gherlei acum metropolitul alu Albe-Iulie Dr. Ioanu Vancia, in diu'a de Craciun alu Rom. Catolicilor. Cuventul de despartire lu-roști cu acesta ocasiunea fostulu deputatul dietale Gregoriu Simay

Sciri electrice.

Zagrabia, 1 ian. Deputatulu dietei d'in Zagrabia si alu celei d'in Pest'a eppulu Petrovits fu lovitu de gută. Astă demanetia se afă mortu in patu.

Belgrad, 1 ian. Foi'a oficiale „Vidov-Dan“ scrie, că Franci'a ar' fi condamnatu scoterea Greclor d'in Turcia; de unde se spera, că aplicarea acestei măsuri se va amană.

Constantinopolu, 1 ian. Omer-Pasă'a cere intarire de 14 batalioane. Egiptulu va dă contingentul duplu.

Bucuresci, 2 ian. Deputatulu Carpu fece o interpellatiune in siedint'a de eri a camerei in priț'a discursului ce a tenu Bratianu cu ocazia unei intruniri. Ministrul presedinte declina responsabilitatea guvernului pentru cuventările unui cetățen tenuite in cutare intrunire, de ora ce constituția garantează dreptulu de intrunire. Bratianu dechiara, că d'insulu a vorbitu numai ca cetățen.

Paris, 1 ian. Despre primirea de anul nou in Tuilerie se raportează: Imperatulu respunse corpului diplomaticu, că primește cu placere urările lor si constata cu bucuria spirelulu pacificu de care suntu insuflete diversele poteri si cari concedu a complană greutățile ivite. Elu speră că anul 1869, ca si anul 1868 va imprască ingrijorile escate spre a potă intărī pacea atâtă de necesaria poporelor civilizate.

Paris, 2 ian. Precum se aude d'in parte autentica conferint'a: ĉe fia conchiamata pre Sambata in 9 ianuariu. Cuventul de anul nou alu imperatului Napoleonu este de totu pacicu.

Florentia, 1 ian. Regele dîse la primirea de anul nou: că situatiunea presinta ar' fi pacifica, totuși daca s'ar' turbură, elu se va basă pre oste care este totdeun'a garanti'a c ea mai solidă pentru intermearea intereselor Italiei.

Madridu, 2 ian. Generalulu Caballero au atacatu eri pre insurgenți in Malagos; elu fu ajutat la acestu atacu de naile de resboiu si de guvernatorii militare Paiva. Insurgenții cari erau asediati in santiurile de la Trinidad fura batută deplinu si suferira pierderi insemnate. Trupele lui Paiva avura patru morți.

Proprietariu, redactoru responditoru si editoriu:

ALESANDRU ROMANU.

Comunicatiunea drumurilor de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisiōr'a-Baziasiu.

De la Vien'a	pleca la 7 ore 45 min. dem. si la 8 ore — min. ser'a.
„ Posiōnu	10 „ 24 „ „ 10 „ 51 „
„ Neuhäusel	1 „ 23 „ diu'a, „ 1 „ 54 „ năpteau
„ Pest'a	5 „ 19 „ d.m. „ 6 „ 81 „ deman.
„ Czeegléd	7 „ 54 „ „ 9 „ 14 „
„ Segedinu	12 „ 12 „ năpteau, 2 „ 55 „ dup. m.
„ Temisiōr'a	3 „ 55 „ dem. „ 7 „ 47 „
„ Jasenova	8 „ 4 „ „ *
„ Beserică-Alba	8 „ 40 „
Sosecese in Baziasiu la	9 „ 10 „

*) De la Temisiōr'a la Baziasiu comunicea numai odata.

Baziasiu-Temisiōr'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.

De la Baziasiu	pleca la 5 ore 55 min. d.a.
„ Beserică-Alba	6 „ 27 „
„ Jasenova	7 „ 6 „
„ Temisiōr'a	10 „ 40 „ , ser'a si la 7 ore 25 min. dem.
„ Segedinu	2 „ 26 „ năpteau, 12 „ 53 „ diu'a
„ Czeegléd	6 „ 35 „ dem. „ 6 „ 21 „ d.a.
„ Pest'a	9 „ 55 „ „ 9 „ 30 „ , ser'a
„ Neuhäusel	1 „ 52 „ diu'a „ 1 „ 8 „ năpteau
„ Posiōnu	4 „ 48 „ d.a. „ 4 „ 12 „ dem.
Sosecese in Vien'a	la 6 „ 36 „ „ 6 „ — „

De la Oradea-Mare la Clusiu, pleca in totu dilele la 6 ore 30 minute dupa medieadi, sosecese in Clusiu la 1 ora 30 minute dupa medieadi. Cale de 19 1/2 mile, tiene 18 ore 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.

Clusiu la Oradea pleca in totu dilele la 12 ore diu'a, sosecese in Oradea la 6 ore 40 minute demaneti'a.

Aradu la Sibiu (prin Dev'a) pleca in totu dilele, la 7 ore 30 min. sere, sosecese in Sibiu la 2 ore 15 minute năpteau. Cale are 34 1/2 mile, tiene 31 ore 15 minute, costa 20 fl. 2 cr.

Sibiu la Aradu (prin Dev'a) pleca in totu dilele la 7 ore sere, sosecese in Aradu la 1 ora 45 min. năpteau.

Temisiōr'a la Sibiu pleca in totu dilele la 6 ore deman., sosecese in Sibiu la 1 ora 30 min. dupa medieadi. Cale de 36 1/2 mile, tiene 31 ore 40 min., costa 20 fl. 44 cr.

Sibiu la Temisiōr'a pleca in totu dilele la 12 ore diu'a, sosecese in Temisiōr'a la 7 ore 40 minute sere.

Temisiōr'a la Orsova pleca luni-a, marti-a, joi-a, si sambet'a la 6 ore demaneti'a, sosecese in Orsova la 6 ore deman. Cale de 26 1/2 mile, tiene 24 ore, costa 14 fl. 98 cr.

Orsova la Temisiōr'a pleca dominică-a marti-a, mercuri-a si vineri-a la 6 ore sere, sosecese in Temisiōr'a la 6 ore sere in diu'a următoare.

Jasenov'a-Oraviti'a.

De la Jasenov'a	pleca la 8 ore 30 minute domaneti'a
„ Jam	9 „ 12 „
„ Racasdia	10 „ 12 „
Sosecese in Oravita la	10 „ 57 „

Oravita-Jasenov'a.

De la Oravita	pleca la 4 ore — minute dupa medieadi.
„ Racasdia	4 „ 45 „
„ Jam	5 „ 38 „
Sosecese in Jasenov'a la	6 „ — „

Vien'a-Oradea-Mare.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute sere.
„ Pest'a	6 „ 35 „ deman.
„ Czeegléd	9 „ 27 „
„ Püspök-Ladány*	1 „ 58 „ dup. med.
Sosecese in Oradea la	4 „ 38 „

*) Cale laterală dues la Dobritinu, unde sosecese la 3 ore dupa medieadi.

Oradea-Mare-Vien'a.

De la Oradea	pleca la 10 ore 6 minute domaneti'a
Sosecese in Püspök-Ladány*	12 „ 48 „ diu'a
„ Czeegléd	5 „ 41 „ sere
„ Pest'a	8 „ 37 „
„ Vien'a	6 „ — „ demaneti'a.

*) Cale laterală vine de la Dobritinu.

Vien'a-Arađu.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.

<tbl_r cells="2" ix="4" maxcspan="1" max